

กฎหมายว่าด้วยการติดฉลากผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่ม (ระยะที่สอง)

นับตั้งแต่ปี ๒๕๕๙ ประเทศชิลีได้ริเริ่มแคมเปญรณรงค์ต่อต้านโรคอ้วนอย่างจริงจัง เนื่องจากในช่วงหลายปีที่ผ่านมาประชากรในทุกช่วงวัยของชิลีประสบกับปัญหาโรคอ้วน (Obesity) และมีอัตราการเสียชีวิตจากโรคที่เกี่ยวข้องจากความอ้วนเป็นจำนวนมาก ได้แก่ เบาหวาน ความดันโลหิตสูง หัวใจและหลอดเลือด มะเร็ง และภาวะไตวายเรื้อรัง เป็นต้น ยิ่งไปกว่านั้นยังส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของพลเมือง รวมถึงงบประมาณในการรักษาพยาบาลของประเทศ รัฐบาลจึงมีความจำเป็นหามาตรการเพื่อแก้ไขปัญหาสุขภาพดังกล่าวอย่างเป็นทางการ โดยได้ออก “กฎหมายการติดป้ายฉลากผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่ม” ที่มีข้อกำหนดให้ผลิตภัณฑ์อาหารที่มีปริมาณน้ำตาล โซเดียม และไขมันอิ่มตัว สูงเกินกว่าที่กำหนด จะต้องแสดงตราสัญลักษณ์ที่ชัดเจนเพื่อเป็นข้อมูลแจ้งเตือนผู้บริโภคให้รับทราบ เป็นสัญลักษณ์โภชนาการอย่างง่าย (Simplified Logo) ที่แสดงคุณสมบัติทางโภชนาการของผลิตภัณฑ์อาหารอย่างชัดเจน โดยตราสัญลักษณ์นี้เรียกว่า “เครื่องหมายแสดงอาหารเกินเกณฑ์” (High In Label) ทั้งนี้ จะมีผลครอบคลุมถึงผลิตภัณฑ์อาหารที่บรรจุสำเร็จรูปทุกชนิด (Packed Food) เพื่อช่วยให้ผู้บริโภคสามารถตัดสินใจเลือกซื้อผลิตภัณฑ์อาหารโดยพิจารณาจากข้อมูลโภชนาการ (Nutrition Facts) รวมถึงค่าพลังงาน (Calories) ซึ่งจะช่วยลดปัญหาความเสี่ยงในการเกิดภาวะโรคอ้วน โดยเฉพาะเด็กที่มีอายุต่ำกว่า ๑๔ ปี ที่ชื่นชอบของหวานเป็นพิเศษ

ในวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๑ จะมีการพิจารณากฎหมายฯ ในระยะที่ ๒ เพื่อกระตุ้นให้ผู้บริโภคมีความใส่ใจต่อสุขภาพมากยิ่งขึ้น โดยกระทรวงสาธารณสุขของชิลีได้กำหนดให้การดำเนินการตามมาตรการนี้มีทั้งหมด ๓ ระยะ โดยในแต่ละระยะ "จะมีการปรับลดปริมาณพลังงานของผลิตภัณฑ์อาหารเพื่อเพิ่มความเข้มงวดของกฎหมายให้มากขึ้น" ทั้งนี้ ในการแสดงเครื่องหมาย จะต้องติดไว้ให้ชัดเจนบนด้านหน้าของบรรจุภัณฑ์เท่านั้น เพื่อให้ผู้บริโภคสามารถเห็นได้อย่างชัดเจนและสะดุดตา (Presumptive Labelling) และเพื่ออำนวยความสะดวกและลดขั้นตอนการผลิตแก่ผู้ประกอบการผลิต/ผู้นำเข้าสินค้า ระเบียบนี้อนุญาตให้บริษัทฯ สามารถติดสติ๊กเกอร์แทนการผลิตบรรจุภัณฑ์ใหม่เช่นเดียวกัน

- นโยบายภาครัฐ
  เศรษฐกิจการลงทุน
  แนวโน้มการตลาด
  รายงานสินค้าและบริการ
  อื่นๆ

การแสดงผลโภชนาการและค่าพลังงานที่เกินเกณฑ์

สินค้าอาหาร

สำหรับสินค้าอาหาร	ระยะที่หนึ่ง ๒๐๑๖	ระยะที่สอง ๒๐๑๘	ระยะที่สาม ๒๐๑๙
พลังงาน (กิโลแคลอรี/๑๐๐ กรัม)	๓๕๐	๓๐๐	๒๗๕
โซเดียม (มิลลิกรัม/๑๐๐ กรัม)	๘๐๐	๕๐๐	๔๐๐
น้ำตาล (กรัม/๑๐๐ กรัม)	๒๒.๕	๑๕	๑๐
ไขมันอิ่มตัว (กรัม/๑๐๐ กรัม)	๖	๕	๔

สินค้าเครื่องดื่ม

สำหรับสินค้าเครื่องดื่ม	ระยะที่หนึ่ง ๒๐๑๖	ระยะที่สอง ๒๐๑๘	ระยะที่สาม ๒๐๑๙
พลังงาน (กิโลแคลอรี/๑๐๐ กรัม)	๑๐๐	๘๐	๗๐
โซเดียม (มิลลิกรัม/๑๐๐ กรัม)	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐
น้ำตาล (กรัม/๑๐๐ กรัม)	๖	๕	๕
ไขมันอิ่มตัว (กรัม/๑๐๐ กรัม)	๓	๓	๓

การโฆษณาประชาสัมพันธ์

ผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่มที่ให้ปริมาณแคลอรี น้ำตาลโซเดียม สูงเกินกว่าเกณฑ์ที่กระทรวงสาธารณสุขชิลีกำหนดนั้น มีข้อจำกัด ดังนี้

- ห้ามทำการโฆษณาประชาสัมพันธ์และจัดกิจกรรมส่งเสริมทางการตลาดใดๆ ที่มุ่งหรือเจาะกลุ่มเป้าหมายในเด็กที่มีอายุต่ำกว่า ๑๔ ปี
- ห้ามทำการโฆษณาประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการขาย ลดราคา หรือแถมสินค้าอื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์อาหารหรือเครื่องดื่มหลักเพื่อเป็นการจูงใจให้เกิดการซื้อเช่น การแถมของเล่น ชุดแฮปปี้มีลของแมคโดนัลด์ เป็นต้น
- ห้ามวางจำหน่ายสินค้าหรือโฆษณาประชาสัมพันธ์ในสถานศึกษา

ผลกระทบ

หนังสือพิมพ์ Diario Financiero ซึ่งเป็น หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นของชิลี รายงานว่า ผลจากการออกมาตรการดังกล่าวบรรลุความสำเร็จ ส่งผลให้ความต้องการซื้อผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่มที่ให้พลังงาน แคลอรีและน้ำตาลสูงมีปริมาณต่ำลง ผู้ประกอบการผลิตอาหารจึงได้รับผลกระทบจากยอดขายที่ลดต่ำลงเป็นอย่างมาก เนื่องจากผู้บริโภคให้ความใส่ใจต่อสุขภาพและร่างกายมากขึ้น

นอกจากนี้ พบว่า ทรัพย์สินผู้ผลิต ต่างไม่เห็นด้วยกับการติดฉลากสินค้าของรัฐบาล เช่น บริษัทเป๊ปซี่โค ผู้ผลิตขนมอบกรอบซีโอส และ อาหารเข้าเคลือบ มีการยื่นเรื่องต่อศาล โดยอ้างว่ามาตรการปรับเปลี่ยนฉลากสินค้าอาหารและเครื่องดื่มของรัฐบาลนั้น เป็นการละเมิดสิทธิทางปัญญา (Intellectual Property) แต่สุดท้ายไม่เป็นผลสำเร็จ บริษัทผู้ประกอบการจึงต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดและกฎระเบียบใหม่ๆ ที่จะเกิดขึ้นในเร็วๆ นี้

บทวิเคราะห์ (ผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย) และข้อคิดเห็น/เสนอแนะ

ระเบียบการกำหนดให้ผู้ผลิตสินค้าโภชนาการปรับเปลี่ยนบรรจุภัณฑ์ใหม่ โดยมีฉลากคำเตือนตามที่กำหนด ทั้งข้อกำหนดในเรื่องภาษา ข้อมูลโภชนาการ และขนาดของตราสัญลักษณ์ดังกล่าวนี้ อาจส่งผลกระทบต่อต้นทุนสินค้าและระยะเวลาดำเนินการในการส่งออกสินค้าอาหารจากประเทศต่างๆ รวมทั้งจากไทย อย่างไรก็ตาม รัฐบาลสามารถดำเนินการใช้มาตรการทางฉลาก Labelling เพื่อความคุ้มครองผู้บริโภคได้ภายใต้ความตกลงความตกลงขององค์การการค้าโลกว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า (TBT Agreement)

การที่ประเทศไทยมีการส่งออกสินค้าอาหารและเครื่องดื่มเป็นจำนวนมาก อาทิ ปลาพูนากะปอง ผลไม้และน้ำผลไม้กระป๋อง ขนมหวานต่างๆ ฯลฯ จึงมีความจำเป็นที่ผู้ประกอบการไทยต้องทำความเข้าใจและศึกษากฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้า รวมถึงแนวโน้มการดำเนินการในอนาคตของตลาดส่งออกในแต่ละประเทศ เช่น การติดฉลากโภชนาการอาหาร การติดฉลากสินค้าฮาลาล เป็นต้น เพื่อเตรียมความพร้อมในการส่งออก และเป็นโอกาสในการเข้าสู่ตลาดได้รวดเร็วก่อนคู่แข่งรายอื่น

นอกจากนี้ เห็นได้ว่า กฎหมายฉบับนี้ ส่งผลให้พลเมืองในซิติเริ่มมีการพิจารณาสินค้าก่อนบริโภค และคำนึงถึงสุขภาพที่ดีมากขึ้น จึงถือเป็นโอกาสสำคัญของประเทศไทยในการขยายตลาดสินค้าประเภทอาหารและเครื่องดื่มที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพและมีคุณค่าทางอาหาร (Healthy Food/Drink) ไปยังประเทศซิติให้มากขึ้นในระยะยาวต่อไป

จากหนังสือพิมพ์ Diario Financiero
สศต. ณ กรุงซันติอาโก
มิถุนายน ๒๕๖๑

ค้นคว้าและเรียบเรียงข้อมูลโดย

นางสาวสิริธร เลหาเจริญสมบัติ

นักศึกษาฝึกงานจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์